

TUUSNIEMEN KUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS 2020

**VALTUUSTON ASETTAMIEN TOIMINNALLISTEN JA
TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI**

Sisällys

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	1
2 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	2
2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät	2
2.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano	4
3. VUODEN 2019 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	7
4. KUNNAN TALOUDEN ARVIOINTI	7
5. Talousarvio 2020 ja sitovuustasot	12
6. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	16
7. Tarkastuslautakunnan kysymykset kunnanhallitukselle	33
8. Muut havainnot ja arviot	34

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Tuusniemellä vuoden 2020 aikana sosiaalijohtaja Eeva Seppänen irtisanoutui tehtävistään, uutena sosiaalijohtajana aloitti Eija Suorsa. Myös kunnan tilintarkastaja vaihtui, tehtävää tuli hoitamaan Jukka Malkki KHT, JHT, TALVEA Julkishallinnon Palvelut OY.

Tuusniemen kunnan tilinpäätös osoittaa n.150000 € alijäämää. Alijäämää on ollut useampana vuotena peräkkäin. Valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna n.1,3 milj. €. Kasvu johtuu koronasta ja harkinnanvaraisesta osuudesta, tämä on kertaluonteinen, jota tuskin tulee tulevina vuosina. Kunnan verotulot eivät ole kasvaneet samaan aikaan (n. 8,3milj. €). Kunnan kassavaroja on rahoitettu lainarahalla. Lainan määrä on kasvanut (n. 3.9milj.€ vuoden lopussa), lainoja on lyhennetty lainalla. Kunnan lainan hoitokyky on heikko. Kunnan rakenteellinen alijäämä on n. 1milj.€. Edellä olevista asioista johtuen Tuusniemen kunnantaloudellinen tilanne on heikko.

Kunnan investoinnit ovat vähentymään päin, tuleeko mahdollisesti korjausvelkaa? Tämä vaikuttaa pikkusen talouteen (poistot pienevät).Kunnan 100 % omistama Kiinteistö Oy Turulan tulos on tappiollinen, joutuuko tulevaisuudessa kunta mahdollisesti tukemaan kyseistä tytäryhtiötä? Lautakunta on kuullut kunnanjohtajaa, kaikkia toimialajohtajia ja johtavia luottamushenkilöitä. Arvioidessa toimialojen toimintaa, niissä ei ole ollut huomautettavaa. Yksittäisenä asiana nousee esille sairaspöissaolojen suuri määrä sosiaalitoimessa.

Tuusniemi 17.5.2021

Hannu Smolander
Hannu Smolander

2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

2.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Tarkastussäännön 4 §:n mukaan lautakunnan on:

-Seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävätarpeen mukaan esityksiä tarkastuksen kehittämiseksi

-Tehdä tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi

-Pitää huolta valvonnan kokonaisuudesta ja koordinoida ulkoisen ja sisäisen valvonnan toimintoja

2.2.Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Valtuusto on valinnut tarkastuslautakunnan nykyisellä kokoonpanolla kokouksessaan 17.9.2018 valtuustokauden 2021 saakka tarkastuslautakunnan, jonka kokoonpano on ollut tarkastusvuonna 2020 seuraava:

Puheenjohtaja: Hannu Smolander,
varajäsen Martti Kähkönen

Varapuheenjohtaja Jyrki Romppainen,
varajäsen Sol-Britt Skogman

Jäsen Marja Sutinen
Varajäsen Pekka Martikainen

Kuntalain 121 §:n mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja. Lautakunnan teknisen sihteerin tehtäviä ovat hoitaneet *toimistosihteerit Eeva Mäkinen ja hallintojohtaja Sirpa Hartojoki.*

Tilintarkastaja

Valtuusto on valinnut 17.12.2018 § 55 Tuusniemen kunnan vuosien 2019

- 2021 tilintarkastajaksi tarkastusyhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Sen nimeämänä tilintarkastajana on toiminut JHT –tilintarkastaja Timo Nuutinen 3.12.2020 asti, joka on myös toiminut lautakunnan sihteerinä. Kunnan uutena

tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Jukka Malkki 4.12.2020 alkaen. Uusi tilintarkastaja on toiminut myös lautakunnan sihteerinä 4.12.2020 alkaen.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunnan jäsenten vastuunjako ei eritelty lautakunnittain vuodelle 2020. Kaikki lautakunnan jäsenet ovat seuranneet kaikkien lautakuntien ja hallintokuntien toimintaa tutustumalla lautakuntien pöytäkirjoihin.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuonna 2020 4.12.2020 ja vuoden 2021 puolella 5.2.2021 ja 18.3.2021, 6.4.2021 sekä 17.5.2021. Tarkastuslautakunta on aloittanut vuoden 2020 arviointikertomuksen valmistelun 18.3.2021.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut 6.4.2021 laatimaan arviointikertomusta.

Tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissaan seuraavia henkilöitä

-kunnanjohtaja 4.12.2020: vuoden 2020 talouden ja toiminnan toteuma, vuoden 2021 talousarvion valmistelu, ja muut hallinnon ja talouden ajankohtaiset asiat

-kunnanvaltuuston puheenjohtaja 4.12.2020: kunnan ajankohtaiset asiat valtuuston näkökulmasta

-kunnanhallituksen puheenjohtaja 4.12.2020: ajankohtaiset asiat kunnanhallituksen näkökulmasta

-sosiaalijohtaja 4.12.2020: sosiaalitoimen ajankohtaiset asiat

-kunnanjohtaja 5.2.2021: vuoden 2020 talouden toteuma ja muut

hallinnon ja talouden ajankohtaiset asiat

-sosiaalilautakunnan puheenjohtaja 5.2.2021: ajankohtaiset asiat
sosiaalilautakunnan näkökulmasta

-Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtaja 5.2.2021: Yhtiön
ajankohtaiset asiat

- Tekninen johtaja Paula Rissanen selosti 18.3.2021 kunnan
teknisen toimen ja investointien vuoden 2020 tavoitteiden
toteutumista.

-kunnanjohtaja 6.4.2021 aiheena vuoden 2020 tilinpäätös ja muut
ajankohtaiset asiat

- kunnan sosiaalijohtaja 6.4.2021 aiheena sosiaalitoimen vuoden
2020 tavoitteiden ja talouden toteutuminen

-sivistysjohtaja 6.4.2021 aiheena sivistystoimen talouden ja
toiminnan toteutuminen 2020.

Tarkastuslautakunta on 5.2.2021 tehnyt tutustumiskäynnin
Tuusniemen yhtenäiskouluun ja lukioon.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin perustana ovat olleet kunnanvaltuuston vuoden 2020 talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kunnanhallituksen 31.3.2021 (75§) hyväksymä vuoden 2020 tilinpäätös.

Tuusniemen kunnan Kuntastrategia vuosille 2019-2026 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 17.9.2018 § 29.

3. VUODEN 2019 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Lautakunta on käynyt kokouksessaan 4.12.2020 läpi kunnanhallituksen antaman selvityksen kunnanvaltuustolle vuoden 2019 arviointikertomuksen kysymyksistä. Tarkastuslautakunnan ei ole huomauttamista satuihin vastauksiin.

4. KUNNAN TALOUDEN ARVIOINTI

Taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tuusniemen kunnan tilinpäätökset ovat olleet ylijäämäisiä lukuun ottamatta vuosia 2012, 2014 ja 2018, 2019 ja 2020. Kuluneena vuonna vuosikate oli +795 t. euroa (-192 tuhatta euroa v. 2019) ja tulos poistojen jälkeen -267 t. euroa (-1,1 milj. euroa vuonna 2019). Alijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 156 t. euroa vuonna 2019 (1,1 milj. euroa alijäämäinen v. 2019). Kunnan verotulojen toteuma oli 8,345 milj. euroa, kun talousarviossa verotulot olivat 8,375 milj. euroa. Vuonna 2019 verotulot olivat 8,322 milj. euroa. Valtionosuuksien toteuma oli 10,943 milj. euroa, kun ne olivat edellisvuonna 9,697 milj. euroa. Talousarviossa valtionosuudet olivat 10,472 milj. euroa.

Terveessä kuntataloudessa vuosikatteen tulee olla suurempi kuin poistot ja lainojen lyhennykset. Vuonna 2020 tämä ei toteutunut eikä myöskään 2019.

Seuraavassa on Pohjois-Savon kuntien tilinpäätöstietoja 2020, lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnilta, maaliskuuhun 2021

Tuusniemen talouden tasapainottamisohjelman (2020–2022) keskeisiä kohtia ovat veronkorotukset sekä koko kuntaa koskevat vielä mahdolliset säästöt. Tavoiteltava vaikutus on tulopohjan vahvistaminen ja kohdennettu menojen leikkaus.

1000€

Kunta	Väestö 31.12. 2020	Toiminta- tulot 1)	Valmistus omaan käyttöön	Toiminta- menot	Henkilöstö- menot	Palvelujen ostot	Toiminta- kate
Iisalmi	21 124	28 373	33	155 530	41 798	95 161	-127 157
Joroinen	4 689	4 152	7	32 700	8 220	22 105	-28 546
Kaavi	2 807	3 028	0	24 138	6 379	14 812	-21 110
Keitele	2 155	2 996	0	18 229	5 716	10 985	-15 232
Kiuruvesi	7 854	7 898	83	60 868	14 692	39 819	-52 971
Kuopio	120 210	182 649	17 690	872 199	331 526	416 352	-689 551
Lapinlahti	9 358	7 473	14	68 463	32 597	26 505	-60 990
Leppävirta	9 402	9 585	5	68 120	20 892	38 050	-58 535
Pielavesi	4 321	5 305	4	37 550	13 602	19 677	-32 245
Rautalampi	3 053	3 039	0	26 015	8 096	15 328	-22 975
Rautavaara	1 561	3 046	0	15 335	6 907	6 591	-12 289
Siilinjärvi	21 251	19 683	164	146 506	60 964	57 855	-126 824
Sonkajärvi	3 841	3 743	18	30 035	6 991	20 115	-26 291
Suonenjoki	6 931	7 571	68	56 614	18 506	31 423	-49 043
Tervo	1 503	2 877	0	15 028	4 148	9 631	-12 151
Tuusniemi	2 433	4 036	1	22 692	7 151	12 917	-18 655
Varkaus	20 278	45 435	772	177 361	75 282	76 277	-131 154
Vesanto	1 972	2 958	0	18 939	6 938	10 420	-15 981
Vieremä	3 522	1 572	0	23 917	6 370	15 624	-22 345
POHJOIS- SAVO	248 265	345 419	18 859	1 870 239	676 775	939 647	-1 524 045

Toimintakatteella mitattuna Tuusniemi sijoittuu viidenneksi parhaaksi.

Jos taloutta mitataan omavaraisuusasteella, sijoittuu Tuusniemi vertailujoukossa jaetulle toiselle sijalle.

Kunta	Kertynyt yli- /alijäämä 1 000 €	Kertynyt yli-/alijäämä €/as.	Oma- varaisuus- aste (%)	Suhteellinen velkaantu- neisuus (%)
Iisalmi	14 929	707	56 %	43 %
Joroinen	6 601	1 408	45 %	76 %
Kaavi	672	239	47 %	38 %
Keitele	-38	-18	46 %	49 %
Kiuruvesi	8	1	45 %	53 %
Kuopio	176 238	1 466	52 %	62 %
Lapinlahti	3 041	325	47 %	59 %
Leppävirta	1 127	120	71 %	25 %
Pielavesi	881	204	57 %	44 %
Rautalampi	-3 797	-1 244	43 %	58 %
Rautavaara	7 230	4 632	59 %	62 %
Siilinjärvi	5 485	258	41 %	63 %
Sonkajärvi	5 409	1 408	62 %	31 %
Suonenjoki	8 380	1 209	56 %	45 %
Tervo	562	374	55 %	50 %
Tuusniemi	3 273	1 345	71 %	26 %
Varkaus	22 100	1 090	50 %	60 %
Vesanto	-67	-34	50 %	48 %
Viermä	7 743	2 198	74 %	30 %
POHJOIS-SAVO	259 777	1 046		

Paikkakunta	Väestö 31.12. 2020	Vuosikate	Suunnit. mukaiset poistot ja arvonalentumiset	Tilikauden tulos	Tilikauden yli-/ alijäämä	Vuosikate %:a poistoista ¹⁾	Tulovero- prosentti v. 2020	Efektiivinen veroaste v. 2020 ²⁾
salmi	21 124	13 664	8 722	4 942	2 763	156,7	20,50	14,0
Protonen	4 689	3 098	1 151	1 947	1 978	269,2	21,25	14,0
Maavi	2 807	2 096	840	1 256	1 304	249,5	22,00	13,0
Eitele	2 155	1 174	571	602	602	205,6	20,50	12,0
Juuruvesi	7 854	7 353	3 945	3 408	3 410	186,4	21,75	13,0
Uopio	120 210	57 222	47 831	18 604	19 177	119,6	20,75	14,0
Apinlahti	9 358	4 547	2 678	1 869	1 928	169,8	21,25	13,0
Pappävirta	9 402	6 101	4 709	1 393	406	129,6	21,00	14,0
Jelavesi	4 321	4 006	1 819	2 187	2 187	220,2	21,75	13,0
Autalampi	3 053	963	1 139	-305	-305	84,5	22,00	13,0
Autavaara	1 561	2 565	924	1 640	1 640	277,6	22,00	12,0
Jiilinjärvi	21 251	9 512	9 038	474	510	105,2	22,00	15,0
Onkajärvi	3 841	4 539	1 390	3 149	2 058	326,5	21,25	13,0
Uonenjoki	6 931	3 018	2 317	701	701	130,3	21,75	14,0
ervo	1 503	243	312	-69	-61	77,9	21,50	12,0
Tuusniemi	2 433	795	1 062	-267	-156	74,9	22,00	13,0
Arkaus	20 278	10 353	11 028	-1 699	-1 699	93,9	21,00	14,0
esanto	1 972	1 399	628	772	772	222,8	21,50	12,0
ieremä	3 522	4 339	997	3 342	1 063	435,2	21,00	13,0
POHJOIS-SAVO	248 265	136 987	101 101	43 946	38 278	135,5	21,02	

Jos toiminnan rakennetta arvioidaan vuosikate%/poistoista, Tuusniemellä tämä luku on 74,9% eli vuosikate ei riitä kattamaan poistoja. Verrattuna muihin Pohjois-Savon kuntiin, on tulos vertailujoukon heikoin.

Alla on kuvattu mm. lainakannan ja lainakanta€/asukas-mittarilla Pohjois-Savon kuntien taloudellista tilannetta. Tuusniemen osalta lainakanta€/asukas on vertailujoukon toiseksi paras

Tuusniemen kunnan arviointikertomus

Kunta	Väestö 31.12. 2020	Investoinnit (brutto) 1 000 €	Investoinnit (brutto) €/as.	Investoinnit (netto) 1 000 €	Investoinnit (netto) €/as.	Investoin- tien tulo- rahoitus- %	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (1 000 euroa)	Kassan riittävyys, pv	Lainakanta 1 000 €	Lainakanta €/as.
Ilialmi	21 124	11 823	560	11 563	547	118 %	-17 645	59	61 343	2 904
Joroinen	4 689	1 107	236	1 053	225	294 %	8 957	99	22 769	4 856
Kaavi	2 807	1 411	503	1 411	503	149 %	-15	44	7 239	2 579
Keitele	2 155	741	344	662	307	177 %	-435	27	7 623	3 537
Kiuruvesi	7 854	3 984	507	280	36	199 %	370	43	31 747	4 042
Kuopio	120 210	81 677	679	78 753	655	73 %	37 914	36	459 506	3 823
Lapinlahti	9 358	7 483	800	7 266	776	63 %	-6 834	9	33 935	3 626
Leppävirta	9 402	2 460	262	2 466	262	248 %	-5 541	32	10 500	1 117
Pielavesi	4 321	473	109	458	106	875 %	-7	62	13 896	3 216
Rautalampi	3 053	906	297	846	277	114 %	-2 127	10	12 552	4 111
Rautavaara	1 561	809	518	809	518	317 %	1 705	25	9 350	5 990
Siilinjärvi	21 251	4 173	196	609	29	228 %	13 183	37	80 950	3 809
Sonkajärvi	3 841	1 255	327	1 206	314	377 %	1 815	18	8 751	2 278
Suonenjoki	6 931	1 484	214	1 447	209	209 %	10 686	15	21 243	3 065
Tervo	1 503	767	510	638	424	36 %	-1 722	74	5 828	3 878
Tuusniemi	2 433	997	410	839	345	95 %	-144	18	3 925	1 613
Varkaus	20 278	12 023	593	12 008	592	86 %	-21 248	37	79 032	3 897
Vesanto	1 972	703	356	703	356	199 %	1 784	31	7 606	3 857
Vieremä	3 522	968	275	968	275	448 %	9 378	137	6 946	1 972
POHJOIS-SAVO	248 265	135 244	545	123 985	499		30 074		884 741	3 564

5.Talousarvio 2020 ja sitovuustasot

Vuoden 2020 talousarvio on hyväksytty valtuustossa 16.12.2019

Sitovuustasot:

Talousarvion taulukossa 4 "Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma" on esitetty käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan sitovuustasot. Toimialoille asetetut sitovat tavoitteet, mittarit ja tavoitetasot on esitetty toimialakohtaisissa talousarvioesityksissä.

Käyttötalousosa:

Käyttötalousosassa toimialojen sitovuustasona on bruttomääräraha eli toimintatuotot ja toimintakulut ilman arvonlisäveroa. Ateriapalvelut ja vesihuolto ovat nettositovia.

Investointiosassa yli 150.000€ hankkeet hanketavoitteet ja määrärahat ovat valtuustoon sitovia hankekohtaisesti.

Alle 150.000 euron hankkeet ovat valtuuston nähden sitovia Aineelliset hyödykkeet ryhmän mukaisesti (esim. koneet ja kalusto)

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on valtuustoon nähden sitova verotulot, valtionosuudet, rahoituskulujen ja -tuottojen, satunnaisten erien ja tilinpäätössiirtojen osalta.

Rahoituslaskelmassa valtuuston nähden sitova erä on antolainauksen muutos, lainakannan muutos ja oman pääoman muutos. Rahoituksen tunnuslukujen osalta valtuustoon nähden sitovia erä ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ja lainanhoitokate.

Investoinnit

Vuoden 2020 investointikulut ovat olleet yhteensä:

talousarviopoikkeama

Kulut	996,572 euroa	-24.601 euroa
Tuotot	248.012 euroa	-141.971 euroa
netto	748.559 euroa	-166.573 euroa

	ta	ta muutos	ta+muutos	tot	ero
Maa-alueet					
investointimenot	-20000	-21500	-41500	-21620	-19880
investointitulot	10000	0	10000	13462	-3462
netto	-10000	-21500	-31500	-8158	-23342

	ta	ta muutos	ta+muutos	tot	ero
OSAKKEET JA OSUUDET					
investointimenot	0	-10590	-10590	-24401	13811
investointitulot	20000	0	20000	15440	4560
netto	20000	-10590	9410	-8961	18371

	ta	ta muutos	ta+muutos	tot	ero
Koneet ja kalusto					
investointimenot	-30000	-6000	-36000	-33597	-2403
investointitulot	0	0	0	0	0
netto	-30000	-6000	-36000	-33597	-2403

	ta	ta muutos	ta+muutos	tot	ero
Muut hallinto- ja laitosrakennukset					
investointimenot	-235000	-56000	-291000	269383	-21617
investointitulot	0	0	0	61064	-61064
netto	-235000	-56000	-291000	208319	-82681

	ta	ta muutos	ta+muutos	tot	ero
Kiinteät rakenteet/liikenneväylien saneeraus					
investointimenot	-370000	0	-370000	520509	150509
investointitulot	0	0	0	118806	118806
netto	-370000	0	-370000	401703	31703

Muut kiinteät laitteet ja rakenteet/luontomatkailureitit					
investointimenot	-152083	0	-152083	-66290	-85793
investointitulot	76041	0	76041	39241	36800
netto	-76042	0	-76042	-27049	-48993

Muut kiinteät laitteet ja rakenteet/satama-alueen kehittäminen					
investointimenot	-60000	0	-60000	-13482	-46518
investointitulot	0	0	0	0	0
netto	-60000	0	-60000	-13482	-46518

Vesi- ja viemärlaitoksen täydennysrakentaminen					
investointimenot	0	-60000	-60000	-47290	-12710
investointitulot	0	0	0	0	0
netto	0	-60000	-60000	-47290	-12710

Investoinnit yhteensä					
investointimenot	-867083	154090	-1021173	996572	-24601
investointitulot	106041	0	106041	248012	141971
netto	-761042	154090	-915132	748560	166572

Investoinneissa talousarviopoikkeamat ovat:

- osakkeet ja osuudet talousarvioylitys 13.811 €
- Kiinteät rakenteet/liikenneväylien saneeraus: Koostuu kahdesta eri hankkeesta: projekti 95501: talousarvio 170.000€, toteuma 266.285€, ylitys 96.285€. Toinen hanke 95603: talousarvio 200.000€, toteuma 135.417€, alitus 64.582€.

Lainat

Vuoden 2020 lopussa lainaa oli 3,925 milj. euroa (3,05 milj. euroa edellisenä vuonna) eli pitkäaikainen lainamäärä on lisääntynyt vuoden 2020 aikana. Alhaisen korkotason vuoksi lainanhoitokulut ovat olleet alhaiset. Konsernissa lainakanta oli vuodenvaihteessa 9,669 milj. euroa (edellisvuosi 8,242 milj. euroa)

Taseen keskeiset tunnusluvut:

	2020	2019
omavaraisuusaste	70,9%	74,1%
lainakanta/asukas	1.613€	1.232€
lainat ja vastuut 31.12.2020		
1000€	4.001€	3.152€
Konserni	2020	2019

omavaraisuus	50,2%	53,6%
konsernilainat/asukas	3.972€	3.329€
konsernilainat ja		
vuokravastuut/asukas	4.295€	3.657

6.KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kuntakonsernin talouden kehitys on ollut suhteellisen vakaa. Sairaanhoidopiirin pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta on Tuusniemen kunnan osuus vuoden lopussa 5.011.086 € (v. 2019 4.723.971 €}, Savon Koulutuskuntayhtymän 197.518 € (v. 2019 22.867 €, korjattu tieto) ja Vaalijalan 144.791 €(v. 2019 143.671 €).

Kunnan omistamat asunto-osakeyhtiöt Tuusniemen Nahkuri, Tuusniemen Harju, Turula Harju-tie, Turula Kenttätie, Turula Keskitie sekä Kiinteistö Oy Haapapuisto ovat sulautuneet uudeksi Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulaksi 1.1.2018 alkaen.

Konsernille talousarviossa 2020 asetetut tavoitteet ovat toteutuneet seuraavasti:

Asetettu tavoite:	toteuma
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %: vähintään 20 %	41,4%
Konsernin vuosikate poistoista, %: vähintään 100 %	85,7%
Konsernin omavaraisuusaste, %: vähintään 70 %	50,2%
Konsernin laina €/asukas: alle 1.500 €	3.972€

Tarkastuslautakunta esittää havaintona, että konsernille asetetuista tavoitteista toteutui ainoastaan toimintatuotot toimintamenoista. Tarkastuslautakunta esittää havaintona, että konsernin omavaraisuusaste on laskenut huolestuttavan alhaiseksi (50,2%) ja sen seurauksena konsernin lainakanta/asukas on noussut reilusti yli asetetun tavoitteen, (toteuma 3.972€)

Kunnan 100 % omistaman tytäryhteisön Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan tulos on tappiollista eli yhtiön tuotoilla ei ole pystytty kattamaan kuluja. Kunnan 82 % omistaman tytäryhteisön Tuusniemen Virastotalo Oy:n tulos on myös tappiollista eli yhtiön tuotoilla ei ole pystytty kattamaan kuluja. Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan on tehnyt vuonna 2020 ensimmäistä kertaa suunnitelman mukaisen poiston (4%menojäänös). Lisäksi Turulassa on tehty arvonalennus purettavan kiinteistön osalta. Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan vuoden 2020 tulos oli tappiollinen 187.195€. Yhtiön on kirjannut poistoja vuodelle 2020 yhteensä 131.877€.

Konserniohjauksessa tulee kiinnittää huomiota yhtiöiden taloudelliseen tilaan ja toimintaan talouden tasapainottamiseksi. Yhtiöiden vastikkeilla täytyy pystyä kattamaan yhtiön vuotuiset kulut

Kunnalle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Keskusvaalilautakunta

- koska vuonna 2020 ei ollut vaaleja, toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet
- myöskään kuluja ei ole toteutunut 2020, joten taloudelliset tavoitteet saavutettiin

Tarkastuslautakunta

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin
- taloudelliset tavoitteet toteutuivat (toimintamenot toteuma 9.915 € ja talousarvio 20.345€)

Kunnanhallitus

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat
- taloudellisista tavoitteista jäi uupumaan toimintatuottoja 11.571€. Toimintakulujen toteuma oli alle talousarvion

Elinkeino- ja kehittämispalvelut

- toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet, koska uusien yritysten tavoite oli 10 uutta yritystä (toteuma 8), uusia työpaikkoja oli asetettu tavoitteeksi 30 (toteuma 8)
- taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin

Työttömiä työnhakijoita oli tammikuun 2021 tilaston mukaan 14 % työvoimasta kunnassa, kun se koko maakunnassa oli keskimäärin 12,7 %. Molemmissa luvuissa oli tapahtunut huonontumista verrattuna edelliseen vuoteen johtuen mm. koronapandemiasta. Työllistymistä on edistetty mm. kunnan investoinneilla ja työllistämistoimilla, osallistumalla nuorten työllistämiseen ja toimenpiteisiin. Työpaikkojen syntymistä yrityksiin on edistetty avustamalla yrityksiä mm. kehittämissuunnitelmien ja rahoitushakemusten laatimisessa ja luomalla uuden yritystoiminnan puitteita mm. markkinoinnilla ja yritysten sijoittumiseen liittyvillä toimilla.

Tarkastuslautakunnan havainto:

Taloudelliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Elinkeino- ja kehittämispalveluissa tulee kiinnittää huomiota taloudellisten tavoitteiden lisäksi toiminnallisiin tavoitteisiin.

Ateriapalvelut

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat
- Taloudelliset tavoitteet (toimintakatenetto) toteutui: toimintakate oli talousarviota 3.470€ parempi

Ateriasuoritteita kertyi yht. 127.316,22 kpl. Ateriasuoritteen hinnaksi tulee 5,23 €/suorite (v. 2019 4,52 €/suorite).

Terveystarkastaja on tarkastanut syyskuussa 2020 omavalvonnan toimivuuden. Oiva-raportit ovat nähtävillä keskuskeittiöllä, koulukeskuksen jakelukeittiöllä ja kunnan nettisivuilla. Sairaalan, sosiaalitoimen, varhaiskasvatuksen, yhtenäiskoulun ja lukion ateriamäärät vähenivät edellisestä vuodesta koronarajoituksista johtuen. Samoin ulkoinen ja sisäinen tilaustarjoilu väheni huomattavasti.

Muu yleis- ja keskushallinto

- Toiminnallisista tavoitteista ei toteutunut nuorten työllistäminen kesällä
- Taloudelliset tavoitteet toteutuivat

Kesällä 2020 kesänuoria jäi työllistämättä poikkeuksellisen paljon. Suurin syy tähän oli, että koronaepidemian takia työpaikkoja oli normaalia vähemmän tarjolla. Hakemuksia tuli määrääikaan mennessä 30 (v. 2019 28 kpl).

Ilahduttavaa oli, että nuorimpia kesätyökelpoisuusikäisiä nuoria (v.2004 syntyneitä) pystyttiin työllistämään 13 eli saman verran kuin edellisenä vuonna. Kesätyöprojektin tavoitteena on työllistää mahdollisimman paljon nuoria, perehdyttää nuoria työelämään ja estää työllisyystoimien kautta työikäisten syrjäytyminen

Tarkastuslautakunnan havainto:

Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana asiana, että 2020 kesällä nuoria jäi työllistämättä poikkeuksellisen paljon koronan takia.

Sosiaalilautakunta

Lasten ja perheiden palvelut

- Toiminnallisista tavoitteista ei toteutunut: perhekeskustoimintamallin mukainen työskentely toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, koulun ja vapaa-aikatoimen kesken. Tavoitteena kokoontuminen yli 4 kertaa vuodessa, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmistuu vuonna 2020 (ei toteutunut)
- taloudellisten tavoitteiden osalta toimintatuottojen tavoite toteutui. Toimintakulujen toteuma oli 177.159€ yli talousarvion

Henkilöstöresurssit 2020:

sosiaalityöntekijä (lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu, vastaava koulukuraattori)

sosiaalityöntekijä 0,8 (aikuissosiaalityö, mielenterveys- ja päihdepalvelut)

sosiaaliohjaaja (lapsiperhepalvelut, aikuissosiaalityö, koulukuraattori)

palveluohjaaja 0,2 (vammaispalvelut)

Toinen sosiaalityöntekijä ja sosiaalijohtaja irtisanoutuivat vuoden 2020 aikana ja uudet viranhaltijat rekrytoitiin. LAPE-palvelujen kehittämistyö ei edennyt tavoitteiden mukaisesti mm. henkilöstövaihdoksista johtuen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että toimintaa varten on kunnassa riittävät resurssit sosiaalilautakunnan kaikissa osa-alueissa.

Vanhuspalvelut:

- toiminnallisista tavoitteista ei toteutunut: vanhuspalveluiden ja vuodeosaston toimintamalli suunnitellaan sosiaali- ja terveyshuollon yhteistyönä: edelleen kesken. Muilta osin asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot jäivät tavoitteista 62.071€. Toimintakulut ylittivät tavoitteen 78.460 eurolla.

Vanhuspalvelujen toimintakulut toteutuivat talousarvioon nähden 78 460 € suurempina. Lisäkuluja kertyi ICT-palveluista, koulutuksista ja laitevuokrista, jotka johtuivat Pegasos-asiakastietojärjestelmän käyttöön ottamisesta. Työvoimavuokrauksesta SarastiaRekryltä kertyi kustannuksia 58 709 €. Henkilöstökuluja ei kuitenkaan ylitetty. Hankinnoissa Lääkkeet ja hoitotarvikkeet-menokohta ylittyi 56 871 € johtuen koronapandemiaan suojautumisesta. Lisäksi ostettiin tehostetun palveluasumisen palvelua, johon ei ollut varattu määrärahaa. Sairauslomien määrä kasvoi erityisesti Mänty- ja Tuomikodissa sekä Koivukodissa. Sijaisten saamisessa oli vaikeuksia, vaikka SarastiaRekry otettiin käyttöön. Vakituisen varahenkilön paikkaa ei saatu vakituisesti täytettyä.

Mäntykodin lokakuussa 2019 alkanut sisäilmakorjaus saatiin päätökseen alkuvuodesta 2020. Lyhytaikaishoito järjestettiin remontin aikana vuodeosastolla. Koronapandemian myötä astui maaliskuussa voimaan rajoituksia, jotka estivät lähes kaikkien vierailut palvelukeskuksella ja Koivukodissa. Pandemia rajoitti myös lyhytaikaishoidossa käyvien määrää ja omaishoitajien vapaapäiviä järjestettiin vuodeosastolla. Tästä syystä hoitopäivien kertymä pieneni 672 hoitopäivällä vuodesta 2019

Vammaispalvelut

- toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettu Koivukoti profiloituu erityisryhmien asumisyksiköksi ei toteutunut
- taloudellisista tavoitteesta toimintatuotot toteutuivat. Toimintakulut ylittivät asetetun tavoitteen 112.580 eurolla.

Koronatilanteen vuoksi työ- ja päivätoiminta olivat suljettuina 17.3.-31.5.2020. Asiakkaisiin pidettiin yhteyttä puhelimitse ja yksilökäynneillä. Johtava ohjaaja työskenteli osittain lapsiperhepalveluissa, päivätoiminnan ohjaaja siirtyi palvelukeskukselle ja vammaisohjaaja työskenteli tehostetusti kotona asumisen tukemisessa. Palveluohjaaja jäi pois ryhmän ohjauksesta virallisesti elokuussa, käytännössä jo koronasulun alettua. Syyskuussa aloitti osa-aikainen ohjaaja päivätoiminnassa.

Aikuissosiaalityö ja työllisyyspalvelut

- toiminnallisista tavoitteista ei toteutunut toimintapäivien lukumäärä (tavoite yli 1500 pv/v, toteuma 856 pv/v)
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot jäi tavoitteesta 3.613 € ja toimintakulut ylittivät talousarvion 13.332 eurolla

Sosiaalitoimi järjesti kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta ostopalveluna ViaDialta. Kunnan työllisyyspalvelut hoidettiin aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijän toimesta. Sosiaalitoimen, TE-hallinnon ja Via-Dian yhteinen työ on toiminut hyvin, joskin sosiaalitoimen henkilöstövaihdokset ovat kuormittaneet myös aikuissosiaalityötä ja vähentäneet työllisyyspalvelujen käytettävissä olevaa resurssia. Koronapandemian vuoksi kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoiminnot olivat suljettuina keväällä 2020.

Muu sosiaalitoimi

- asetetuista 5 toiminnallisesta tavoitteesta toteutui yksi (omaishoidon tuen määrä alle 210.000€/v)
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot jäivät tavoitteista 7.156 euroa. Toimintakulut olivat alle talousarvion.

Omaishoidon tuen saajien määrä pysyi ennallaan, eli on 30 - 40 kerrallaan. Vuonna 2020 omaishoidon tuen määrärahat mahdollistivat omaishoidon tuen myöntämisen kaikille omaishoidon tuen myöntämiskriteerit täyttäneille hakijoille. Vuodenvaihteessa

oli 34 omaishoidon tuensaajaa.
Henkilöstön koulutuksessa on jääty jälkeen suunnitellusta.

Sosiaalitoimi yhteensä

Sosiaalitoimen toimintatuottoja kertyi 1.088.251 €, talousarvio 1.097.634 € eli tavoitteesta jäätiin 9.383 €. Toimintakuluja kertyi 7.101.460 €, talousarvio 6.802.613 € eli ylitystä kertyi 298.847 €.

Tilinpäätökseen 2019 nähden sosiaalitoimen toimintatuotot vähenivät 31 036 €, toimintakulut kasvoivat 387 261 € ja toimintakate oli 418 298 € suurempi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaalitoimen toimintakulujen ylitys on merkittävä. Talouden seurantaan tulee kiinnittää korostettua huomiota.

Terveystoimi

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin: tavoitteen suun terveydenhuolto toteutuu kuntalaisten tarpeen mukaan ei ole esitetty toteumaa
- taloudellisista tavoitteesta toimintatuottojen toteuma oli 434.480 €, mikä ylitti talousarvion 177.680 eurolla. Toimintakulut olivat 8.676.399 €, mikä ylitti talousarvion 966.890 eurolla

Erikoissairaanhoidon toimintakulut olivat 5.043.425 € talousarvion ollessa 4.558.951 € eli ylitystä kertyi 484.474 €

Perusterveydenhuollon toimintakulut olivat 3.609.002€ talousarvion ollessa 3.113.558 €, joten ylitystä kertyi 495.444 euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että terveystoimen toimintakulujen ylitys on merkittävä. Talouden seurantaan ja talousarvion realistisuuteen tulee kiinnittää korostettua huomiota.

Isäntäkuntasopimuksen voimassaolo päättyi 31.12 2020. Lautakunta hyväksyi (29.9.2020 § 68) uuden yhteistoimintasopimuksen, johon on tehty tarkennuksia sekä päivitysluontoisia täsmennyksiä ja muutoksia. Sopimusta jatketaan vuoden 2022 loppuun saakka, jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana 12 kk irtisanomisajalla tai enintään Sote-maakuntauudistuksen alkuun saakka. Sopimuskauden tavoitteena on uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta yhdessä Tuusniemen kunnan sosiaalipalveluiden kanssa.

Lääkäri työvoiman saanti Tuusniemen terveysasemalle oli haasteellista. Vuoden 2020 alusta tilanne parani hetkellisesti, kun avoinna olleeseen toiseen lääkäriin virkaan saatiin virkalääkäri. Tuusniemen hammashoitola muutti huhtikuussa virastotalolle uusiin yhden hoitohuoneen tiloihin. Hammashoitolassa työskentelee yksi hammaslääkäri-hoitajatyöpari ja suuhygienisti päivän kuukaudessa. Koronatilanteen vuoksi hammashoitola oli

kiinni kolme kuukautta

Sosiaali- ja terveystoimi toimintatuotot yhteensä 1.522.731 €, talousarvio 1.354.434 € eli ylitystä kertyi 168.297 €.

Toimintakuluja kertyi 15.777.859 €, talousarvio 14.512.122 € eli ylitystä kertyi 1.265.737 €.

Tarkastuslautakunta esittää havaintonaan, että terveystoimessa tulee kiinnittää huomiota ennalta ehkäisevään toimintaa.

Sivistyslautakunta

Perusopetus

- toiminnallisista tavoitteista oppilaiden osallisuus ei toteutunut
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot toteutuivat 160.864 yli tavoitteen. Toimintakulujen toteuma oli 205.448 € alle talousarvion

Lukio

- asetetuista kolmesta toiminnallisesta tavoitteesta kaksi toteutui. Tavoite jatko-opintoihin sijoittuminen: ei ole esitetty toteumaa vuodelta 2020
- taloudelliset tavoitteet toteutuivat

Varhaiskasvatus

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot jäivät tavoitteesta 11.875 €. Toimintakulut olivat alle talousarvion 158.037 €

Kasalaisopisto

- toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet
- taloudellisista tavoitteesta toimintatuotot olivat yli tavoitteen 7.289 €. Toimintakulut alittivat talousarvion 33.043 €

Kirjasto

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin
- toimintakulujen toteuma oli 1.197 € yli talousarvion

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen myös kirjaston toiminnassa koronapandemian vuoksi. Kirjastot olivat suljettuina 1.4.-17.5.2020 välisenä aikana. Kirjastot päästiin avaamaan supistetuilla palveluilla 18.5.2020, joka tarkoitti ns. take away -palvelua, jolloin asiakkaat pääsivät hakemaan pelkästään varaamiaan aineistoja erikseen rajatulta alueelta. Tälle alueelle oli sijoitettu myös pieni määrä esittelytelineitä, joista asiakkaat saivat lainata aineistoa

Vapaa-aikapalvelut

- asetetuista kahdesta tavoitteesta kumpikaan ei toteutunut
- taloudellisissa tavoitteissa toimintatuotot ylittivät tavoitteen 11.185€:lla. Toimintakulut alittivat talousarvion 2.079 eurolla

Sivistyslautakunta yhteensä

Toteutuneet toimintakulut olivat 4.732.942 euroa, mikä on 414.313 euroa alle talousarvion. Toteutuneet toimintatuotot olivat

1.352.739 €, mikä oli 186.228 € yli talousarvion.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistyslautakunnassa toimintakulut ovat hyvin pysyneet annetussa raamissa. Toimintatuotot ovat toteutuneet hyvin. Tarkastuslautakunta toteaa, että 2021 on kiinnitettävä huomiota toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Lautakunta toteaa, että kolmatta sektoria (järjestöjä) tulisi hyödyntää enemmän.

Tekninen lautakunta

Yhdyskuntatekniset palvelut

- toiminnallisista tavoitteista Juojärven osayleiskaavan päivitys ei ole toteutunut
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot ylittivät talousarvion 13.634 eurolla. Toimintakulut alittivat talousarvion 44.286 eurolla.

Kiinteistötoimi

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat
- taloudellisista tavoitteista toimintatuotot ylittivät talousarvion 218.228 eurolla. Toimintakulut ylittivät talousarvion 23.267 eurolla.

Tehtävänä on kaavojen ja maankäyttösuunnitelmien laatiminen niin, että asukkaille turvataan hyvä elinympäristö tarjoamalla laadukkaita ja kohtuuhintaisia rakennuspaikkoja niin taajamassa kuin haja-alueellakin. Keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti - kunnossapito pääosin omalla kalustolla (kuorma-auto + traktori) ja osin ulkoistettuna (mm. viikonloppuauraus)

Rakennusvalvonta

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat

Ympäristöpalvelut

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat

Yksityistiet

- toiminnalliset tavoitteet toteutuivat

Taloudelliset tavoitteet: rakennusvalvonta, ympäristöpalvelut, yksityistiet: toimintatuottojen toteuma oli 13.401 yli talousarvion, toimintakulut alittivat asetetun talousarvion 13.596 eurolla.

Tekninen lautakunta yhteensä: toimintakulut olivat 1.528.761 €, mikä alitti talousarvion 34.615 eurolla. Toimintatuottojen toteuma 996.484€ ylitti asetetun tavoitteen 245.263 eurolla.

Tarkastuslautakunta esittää havaintona, että toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin.

STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kuntastrategia vuosille 2019-2026 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 17.9.2018.

Saadun selvityksen mukaan strategiset tavoitteet ovat osana valtuuston asettamia tavoitteita. Ne on käyty läpi uuden strategian hyväksymisen jälkeen ja toteutumat sen jälkeen vuosittain. Kunnassa ei ole nähty tarkoituksenmukaisiksi jaotella valtuuston asettamia tavoitteita eri alakohdiksi tällä perusteella.

Tarkastuslautakunta toteaa, että taloudellinen strategia ei ole toteutunut. Väestön kasvutavoite ei ole toteutunut.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiset tavoitteet olisi syytä esittää omana kokonaisuutena.

Tuloslaskelman tavoitteiden toteutuminen

Tuloslaskelma on valtuustoon nähden sitova verotulot, valtionosuudet, rahoituskulujen ja -tuottojen, satunnaisten erien ja tilinpäätössiirtojen osalta.

Verotulojen toteuma 8.345.274€ alitti tavoitteen 29.726 eurolla. Valtionosuuksien toteuma oli 10.942.515€, mikä ylitti tavoitteen 470.175 eurolla. Rahoituskulut alittivat talousarvion, rahoitustuotot ylittivät tavoitteen. Satunnaisia eriä ei budjetoitu eikä niitä toteutunut. Tilinpäätössiirrot, poistoeron muutos, oli talousarvion mukainen

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmassa valtuuston nähden sitova erä on antolainauksen muutos, lainakannan muutos ja oman pääoman muutos. Rahoituksen tunnuslukujen osalta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ja lainanhoitokate.

Tavoitteet toteutuivat, samoin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ja lainanhoitokate.

7.Tarkastuslautakunnan kysymykset kunnanhallitukselle

Tarkastuslautakunta osoittaa seuraavat kysymykset kunnanhallitukselle vuoden 2020 arvioinnin tuloksena:

1. Mihin toimenpiteisiin kunnanhallitus aikoo ryhtyä talouden tasapainottamiseksi?
- 2.Mihin toimenpiteisiin kunnanhallitus aikoo ryhtyä omistajaohjaajana KiOy Tuusniemen Turulan taloudellisen tilanteen

parantamiseksi?

3.Mihin toimenpiteisiin kunnanhallitus aikoo ryhtyä sosiaalitoimen sairauspoissaolojen kasvun hillitsemiseksi?

8.MUUT HAVAINNOT JA ARVIOT

Kunnan taloudelliseen tilanteeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota ja tarkkuutta. Erityisesti kunnan velkaantumisen kasvu sekä kunnassa että konsernissa on huolestuttavaa.

Tarkastuslautakunta kiittää Tuusniemen kunnan henkilökuntaa, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä hyvin suoritetusta työstä ja laadukkaista palveluista. Kaikesta huolimatta tulevaisuudessa on haasteita, joista voidaanselvitä!

TUUSNIEMEN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tuusniemellä 17.5.2021

Hannu Smolander
puheenjohtaja

Jyrki Romppanen
varapuheenjohtaja

Marja Sutinen
jäsen